

Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

Києво-Руська держава

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик

ЛУЦЬК – 2015

Мета бібліографічного покажчика – з найбільшою повнотою подати бібліографічну інформацію по темі «Києво-Руська держава» (нормативна дисципліна «Давня та середньовічна історія України», яка вивчається у Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки) для забезпечення навчальної і науково-дослідної роботи студентів.

Бібліографічні матеріали згруповано за розділами:

- 1. Основні етапи історичного розвитку Давньоруської держави*
- 2. Державно-політичний устрій Київської Русі*
- 3. Організація військової справи в Давньоруській державі*
- 4. Соціально-економічний розвиток Києво-Руської держави*
- 5. Київська Русь у системі міжнародних відносин*
- 6. Києво-Руська держава у період роздробленості*
- 7. Культура Київської Русі*

Розміщення джерел у межах розділів – за алфавітом прізвищ авторів або за назвою документа. Позиції пронумеровані. Всі описи мають шифр, що полегшить пошук літератури.

Література, яка вміщена в покажчику, є наявною у фондах бібліотеки.

1. Основні етапи історичного розвитку Давньоруської держави

1. Бойко О. Д. Походження давньоруської держави. Виникнення і становлення давньоруської держави (кінець IX – кінець X ст.). Піднесення і розквіт Київської Русі (кінець X – середина XI ст.) // Історія України : навч. посіб. [для студ. ВНЗ] / О. Д. Бойко ; М-во освіти і науки України. - 3-є вид., допов. - Київ, 2010. – С. 40–55.
63.3(4УКР)я73
Б 77
2. Брайчевський М. Ю. Походження Русі / М. Ю. Брайчевський ; АН УРСР, Ін-т історії ; [відп. ред. О. С. Компан]. - Київ : Наук. думка, 1968. - 224 с.
63.3(4УКР)4
Б 87
3. Вернадский Г. В. Образование Киевской Руси (839–878 гг.) // История России : Древняя Русь / Г. В. Вернадский. – Тверь ; Москва, 1996. – С. 313–372.
63.3(2)4
В 35
4. Виникнення та розвиток Київської Русі // Новий довідник : Історія України / відп. ред. І. Сілакова. - Київ, 2005. – С. 56–63.
63.3(4УКР)я2
Н 73
5. Залізник Л. Київська Русь - давньоукраїнська держава / Л. Залізник // Історія в шк. України. - 2009. - № 3. - С. 39-42.
6. Залізник Л. Київська Русь – проукраїнська держава // Нариси стародавньої України / Л. Залізник. – Київ, 1994. – С. 136–151.
63.3(4УКР)
З 23
7. Іванченко Р. Київська Русь. Початки української державності // Історія без міфів / Р. Іванченко. – Київ, 1996. – С. 7–78.
63.3(4уКР)
І 23
8. Київська Русь та основні етапи її розвитку // Історія України : навч. посіб. для студ. ВНЗ / М. О. Скрипник, Л. Ф. Домбровська, В. М. Красовський, О. І. Домбровський ; М-во освіти і науки України, Одес. держ. екон. ун-т ; під ред. М. О. Скрипника. - Київ, 2003. – С. 47–56.
63.3(4УКР)я73
І-90
9. Король В. Ю. Формування, соціально-економічний і політичний розвиток Давньої (Київської) Русі // Історія України : навч. посіб. / В. Ю. Король ; М-во освіти і науки України. - Вид. 2-е, допов. - Київ, 2008. – С. 31–51.
63.3(4УКР)я73
К 68

10. Котляр М. Утворення давньоруської держави. Теорії соціальної сутності Київської Русі / М. Котляр, С. Кульчинський. - Київ, 1993. - С. 22-23.
63.3(4УКР)
К 73
11. Лазарович М. В. Становлення централізованої держави на чолі з Києвом // Історія України : навч. посіб. / М. В. Лазарович ; М-во освіти і науки України. - Київ, 2008. - С. 38-49.
63.3(4УКР)я73
Л 17
12. Литвин В. М. Становлення Давньоруської держави // Історія України : підручник / В. М. Литвин. - Київ, 2008. - С. 40-65.
63.3(4УКР)я73
Л 64
13. Магочій П. Р. Становлення Київської Русі // Історія України / П. Р. Магочій. - Київ, 2007. - С. 61-71.
63.3(4УКР)
М 12
14. Мателешко Ю. П. Схема раннього літописання Київської Русі О. Шахматова та її наступні корективи / Ю. П. Мателешко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ужгород. нац. ун-т, Іст. ф-т ; [редкол.: М. М. Вегеш]. - Ужгород, 2012. - Вип. 28. - С. 148-154. - Бібліогр.: с. 153-154.
63я54
У 33
15. Мицик Ю. А. Становлення Київської держави // Історія України : посібник / Ю. А. Мицик, В. С. Власов ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". - Київ, 2001. - Ч. 1 : 3 найдавніших часів до кінця 18 ст. - С. 24-30.
63.3(4УКР)я72
М 70
16. Моця, О. П. Становлення і розвиток Київської Русі в контексті етнографічних досліджень / О. П. Моця // Археологія. - 2012. - № 3. - С. 64-75. - Бібліогр.: 20 назв.
17. Остафійчук В. Ф. Утворення Київської держави // Історія України: сучасне бачення : навч. посіб. / В. Ф. Остафійчук ; М-во освіти і науки України. - 4-е вид., випр. - Київ, 2008. - С. 45-50.
63.3(4УКР)я73
О-76
18. Полонська-Василенко Н. Д. Початок Київської держави // Історія України : у 2 т. / Н. Д. Полонська-Василенко. - 3-є вид. - Київ, 1995. - Т. 1 : До середини XVII століття. - С. 89-109.
63.3(4УКР)
П 52
19. Присяжнюк В. Виникнення і розвиток Давньоруської держави / В. Присяжнюк // Історія України. - 2003. - Листоп. (№ 44). - С. 1-6.

20.Толочко П. П. Утворення Русі // Київська Русь / П. П. Толочко. - Київ, 1996. – С. 25–54.

63.3(4УКР)41

Т 52

21.Утворення Київської Русі // Давня історія України : у 2 кн. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С. Д. Крижицький, О. П. Моця ; М-во освіти України. - Київ, 1995. – Кн. 2. – С. 88–99.

63.3(4УКР)2я73

Д 13

22.Утворення Київської Русі // Історія України : навч. посіб. для студ. неіст. спец. / Р. Д. Лях, В. І. Ізюмов, Ю. М. Красносов, С. Р. Лях ; М-во освіти України. - Донецьк, 1998. – С. 35–37.

63.3(4УКР)я73

I-90

23.Утворення Київської Русі // Нариси стародавньої історії України / АН УРСР, Ін-т археології ; [редкол.: С. М. Бібіков та ін.]. - Київ, 1957. – С. 356–395.

63.3(4УКР)

Н 28

24.Утворення Київської держави // Історія України : підруч. для студ. ВНЗ / В. Баран, Л. Войтович, Я. Грицак, О. Зайцев ; М-во освіти і науки України ; відп. ред. Ю. Сливка. - 3-є вид., перероб. і допов. - Львів, 2002. – С. 65–68.

63.3(4УКР)я73

I-90

25.Утворення Київської Русі та основні етапи її розвитку // Історія України : навч.-метод. посіб. для семінар. занять / за ред. В. М. Литвина. - Київ, 2006. – С. 52–60.

63.3(4УКР)я73

I-90

2. Державно-політичний устрій Київської Русі

26.Бойко О. Д. Політичний устрій // Історія України : навч. посіб. [для студ. ВНЗ] / О. Д. Бойко ; М-во освіти і науки України. - 3-є вид., допов. - Київ, 2010. – С. 64–66.

63.3(4УКР)я73

Б 77

27.Григорчак І. М. Зародження політико-адміністративної еліти в Київській Русі / І. М. Григорчак // Інвестиції: практика та досвід. - 2011. - № 13. - С. 77-81. - Бібліогр.: 19 назв.

28.Гудов В. Витоки інститутів громадянського суспільства в давній Русі-Україні / В. Гудов // Персонал. - 2009. - № 3. - С. 106-110. - Бібліогр.: 9 назв.

29.Жуковський А. Політичний та соціальний устрій Київської держави // Нарис історії України : [підруч. для шк. серед. та вищ. освіти] / А.

Жуковський, О. Субтельний ; Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові. - Львів, 1992. - С. 22-24.

63.3(4УКР)4я7

Ж 86

30. Захарченко П. Київська Русь: державний устрій, суспільний лад та основні риси права / П. Захарченко // Історія України. - 2002. - Берез. (№ 10).
31. Ідзьо В. Українська держава в IX ст. під варязькою династією та її перший володар Олег / В. Ідзьо // Мандрівець. - 2003. - № 2. - С. 23-26.
32. Ісаєвич Я. Князь і король Данило та його спадкоємці / Я. Ісаєвич // над Бугом і Нарвою. - 2003. - № 2. - С. 22-24.
33. Литвин В. М. Тенденції політичного розвитку Давньоруської держави // Історія України : підручник / В. М. Литвин. - Київ, 2008. - С. 76-83.

63.3(4УКР)я73

Л 64

34. Макарова З. Історія становлення інституту глави уряду глави України в Руській державі / З. Макарова // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; відп. ред. І. С. Гриценко. - Київ, 2011. - Вип. 87 : Юридичні науки. - С. 93-97. - Бібліогр.: 8 назв.

67я54

К 38

35. Мателешко Ю. П. Град, село, верств, погост як складові елементи політико-адміністративної системи Київської Русі IX - початку XII ст. / Ю. П. Мателешко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія / [редкол.: М. М. Вегеш (голова редкол.) та ін.]. - Ужгород, 2008. - Вип. 20. - С. 3-12. - Бібліогр.: с. 11-12.

63я54

У 33

36. Мателешко Ю. П. Місце боярської та дружинної дум в політичній системі Київської Русі X-XI ст. / Ю. П. Мателешко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ужгород. нац. ун-т, Іст. ф-т ; [редкол.: М. М. Вегеш та ін.]. - Ужгород, 2012. - Вип. 29. - С. 3-7. - Бібліогр.: с. 6-7.

63я54

У 33

37. Мателешко Ю. П. Політико-адміністративний устрій Київської Русі кінця IX - кінця XI ст.: історіографічний аналіз / Ю. П. Мателешко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія / [редкол.: М. М. Вегеш (голова) та ін.]. - Ужгород, 2009. - Вип. 22. - С. 107-111.

63я54

У 33

38. Ніжельська А. В. Головні інститути та стан розвитку громадянського суспільства в Київській русі / А. В. Ніжельська // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Одеса, 2002. – Вип. 16. – С. 400–407.

67я43

А 43

39. Оніщенко І. Г. Політичний устрій Київської Русі // Історія України : навч. посіб. / І. Г. Оніщенко ; Наук.-метод. та вчена рада Європ. ун-ту. - Київ, 2001. – С. 21–24.

63.3(4УКР)я73

О-58

40. Остафійчук В. Ф. Політичний і соціально-економічний розвиток Київської Русі наприкінці X – в середині XII ст. // Історія України: сучасне бачення : навч. посіб. / В. Ф. Остафійчук ; М-во освіти і науки України. - 4-е вид., випр. - Київ, 2008. – С. 51–56.

63.3(4УКР)я73

О-76

41. Поєдинок В. Становлення національної еліти епохи Київської Русі: політологічний аспект / В. Поєдинок // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї / М-во науки і освіти [та ін.]. - Київ, 2009. - Вип. 18. - С. 65-74. - Бібліогр.: с. 73-74.

66.3(4УКР)я5

С 91

42. Політичний лад і право // Нариси стародавньої історії України / АН УРСР, Ін-т археології ; [редкол.: С. М. Бібіков та ін.]. - Київ, 1957. – С. 482–486.

63.3(4УКР)

Н 28

43. Полонська-Василенко Н. Д. Внутрішній устрій України-Руси за княжої доби : Політичний. Суспільний // Історія України : у 2 т. / Н. Д. Полонська-Василенко. - 3-є вид. - Київ, 1995. – Т. 1 : До середини XVII століття. – С. 214–224.

63.3(4УКР)

П 52

44. Ричка В. М. Знаки влади: організація та форми репрезентації верховної влади у Київській Русі / В. М. Ричка // Укр. іст. журн. - 2009. - № 1. - С. 67-83. - Бібліогр.: с. 80-83.

45. Суспільно-політичні відносини на Русі в X–XIII ст. // Давня історія України : у 2 кн. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С. Д. Крижицький, О. П. Моця ; М-во освіти України. - Київ, 1995. – Кн. 2. – С. 135–140.

63.3(4УКР)2я73

Д 13

46. Терещенко Ю. І. Політичний розвиток Київської держави // Україна і європейський світ: Нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ю. І. Терещенко ; М-во освіти України, Міжнар. фонд "Відродження". -

Київ, 1996. – С. 80–92.

63.3(4УКР)я7

Т 35

- 47.Толочко П. П. Суспільно-політичні відносини на Русі IX–XIII ст. // Київська Русь / П. П. Толочко. - Київ, 1996. – С. 201–228.

63.3(4УКР)41

Т 52

- 48.Швидько Г. Держава Київська Русь – влада і управління // Державне управління і самоврядування в Україні : іст. нарис / Г. Швидько, В. Романов. – Київ, 1997. – Ч. 1. – С. 5–26.

67.2(4УКР)

Ш 35

- 49.Швидько Г. Система органів державного управління і самоврядування (друга половина IX ст.) // Державне управління і самоврядування в Україні : іст. нарис / Г. Швидько, В. Романов. – Київ, 1997. – Ч. 1. – С. 5113–129.

67.2(4УКР)

Ш 35

3. Організація військової справи в Давньоруській державі

- 50.Білецький А. В. Військова діяльність князя Святослава Хороброго в оцінці Михайла Грушевського / А. В. Білецький // Вісник Національного університету "Львівська політехніка" / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львівська політехніка" ; відп. ред. Л. Є. Дещинський. - Львів, 2007. - № 584 : Держава та армія. - С. 26-31.

68я54

Л 89

- 51.Білецький А. В. Геополітичний контекст військової діяльності Святослава Хороброго / А. В. Білецький // Вісник Національного університету "Львівська політехніка" / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львівська політехніка" ; відп. ред. Л. Є. Дещинський. - Львів, 2011. - № 693 : Держава та армія. - С. 26-32. - Бібліогр.: с. 32.

68я54

Л 89

- 52.Військова справа // Нариси стародавньої історії України / АН УРСР, Ін-т археології ; [редкол.: С. М. Бібіков та ін.]. - Київ, 1957. – С. 488–490.

63.3(4УКР)

Н 28

- 53.Крип'якевич І. П. Роль війська // Історія України / І. П. Крип'якевич ; [відп. ред.: Ф. П. Шевченко, Б. З. Якимович]. - Львів, 1990. – С. 46–47.

63.3(4УКР)

К 82

- 54.Мельничук І. А. Функції та еволюція військово-адміністративних еліт у політичній системі Київської Русі на етапі "збирання земель" та консолідації влади навколо Києва (X ст.) / І. А. Мельничук //

Грані. - 2013. - № 7. - С. 12-18. - Бібліогр.: 15 назв.

55. Прищепа Б. Озброєння волинських воїнів Х–ХІІІ ст. за матеріалами досліджень Дорогобужа / Б. Прищепа // Галицько-Волинська держава : міжнар. наук. конф., Галич, 19-21 серп. 1993 р. : тези доп. та повідомл. / Акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; [відп. за вип.: В. Петегирич, В. Івановський]. - Львів, 1993. – С. 53–55.

63.3(4УКР)4

Г 15

4. Соціально-економічний розвиток Києво-Руської держави

56. Балушок В. Етнічна ситуація на слов'янських землях України в епоху иївської русі / В. Балушок // Нар. творчість та етнографія. – 2004. – № 4. С. 46–57.

57. Бойко О. Д. Соціально-економічний розвиток. Етнічний розвиток // Історія України : навч. посіб. [для студ. ВНЗ] / О. Д. Бойко ; М-во освіти і науки України. - 3-є вид., допов. - Київ, 2010. – С. 66–74.

63.3(4УКР)я73

Б 77

58. Булгакова С. О. Державна казна в період становлення Київської Русі // Історія казначейської справи / С. О. Булгакова, О. Т. Колодій. – Київ, 2002. – С. 26–44.

65.03я73

Б 90

59. Гончарук П. С. Соціально-економічний та етнічний розвиток Русі (ІХ–ХІІІ ст.) // Історія України з найдавніших часів до початку ХХ століття : курс лекцій : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. С. Гончарук ; М-во освіти і науки України, Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. - Київ, 2005. – С. 69–86.

63.3(4УКР)я73

Г 65

60. Господарство Київської Русі // Нариси стародавньої історії України / АН УРСР, Ін-т археології ; [редкол.: С. М. Бібіков та ін.]. - Київ, 1957. – С. 396–443.

63.3(4УКР)

Н 28

61. Магочій П. Р. Соціально-економічний та культурний розвиток // Історія України / П. Р. Магочій. - Київ, 2007. – С. 86–96.

63.3(4УКР)

М 12

62. Пасічник Ю. В. Прообраз бюджетних відносин часів Київської Русі / Ю. В. Пасічник // Наук. вісн. ВДУ ім. Лесі Українки / ВДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – № 2. – С. 236–241.

65

Н 34

63. Полонська-Василенко Н. Д. Економічне становище України-Руси // Історія України : у 2 т. / Н. Д. Полонська-Василенко. - 3-є вид. -

Київ, 1995. – Т. 1 : До середини XVII століття. – С. 225–232.

63.3(4УКР)

П 52

64. Соціально-економічний і політичний устрій Київської держави // Історія України : навч.-метод. посіб. для семінар. занять / за ред. В. М. Литвина. - Київ, 2006. – С. 60–66.

63.3(4УКР)я73

I-90

65. Соціально-економічний розвиток // Давня історія України : у 2 кн. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С. Д. Крижицький, О. П. Моця ; М-во освіти України. - Київ, 1995. – Кн. 2. – С. 125–134.

63.3(4УКР)2я73

Д 13

66. Соціально-економічний та державний лад Київської Русі // Історія України : навч. посіб. для студ. неіст. спец. / Р. Д. Лях, В. І. Ізюмов, Ю. М. Красноносів, С. Р. Лях ; М-во освіти України. - Донецьк, 1998. – С. 38–47.

63.3(4УКР)я73

I-90

67. Толочко П. П. Соціально-економічний розвиток Русі IX–XIII ст. // Київська Русь / П. П. Толочко. - Київ, 1996. – С. 153–200.

63.3(4УКР)41

Т 52

5. Київська Русь у системі міжнародних відносин

68. Алфьоров О. Русько-візантійські стосунки у відображеннях сфрагістики (за матеріалами сфрагістичної колекції Олексія Шереметьєва) / О. Алфьоров // Софія Київська: Візантія. Русь. Україна : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; [редкол.: П. С. Сохань та ін.]. - Київ, 2012. - Вип. 2. - С. 159-164.

63.3(4УКР)л6

С 68

69. Білецький А. В. Про проблему маршруту походу на схід князя Святослава Хороброго / А. В. Білецький // Вісник Національного університету "Львівська політехніка" / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львівська політехніка" ; відп. ред. Л. Є. Дещинський. - Львів, 2008. - № 612 : Держава та армія. - С. 23-30. - Бібліогр.: 25 назв.

68я54

Л 89

70. Боднарюк Б. Ірландське чернецтво на землях східнослов'янських племен і в Київській Русі у VII - IX ст.: спроба місіонерсько-просвітницької діяльності та дипломатичне посередництво / Б. Боднарюк // Українська історична наука на сучасному етапі розвитку : другий міжнар. наук. конгр. укр. істориків; [доп. та

повідомл.] / Укр. іст. т-во [та ін.]; ред. Л. Винар, О. Завальнюк. - Кам'янець-Подільський [та ін.], 2006. - Т. 2. - С. 331-338. - Бібліогр.: 41 назва.

63.1(4УКР)я43

У 45

- 71.Гордієнко Д. Візантійська релігійна місія першої половини X ст. і поширення християнства на Русі / Д. Гордієнко // Наукові записки : зб. пр. молод. вчених та асп. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; [редкол.: П. С. Сохань та ін.]. - Київ, 2012. - Т. 25. - С. 9-25. - Бібліогр.: с. 21-24.

63.2

I-71

- 72.Головко О. Б. Держава Романовичів та Золота Орда (40–50-ті рр. XIII ст.) / О. Б. Головко // Укр. іст. журн. – 2004. – № 6. – С. 3–16.

- 73.Гордієнко Д. Візантійський фактор зближення Русі і Германії за княгині Ольги та Оттона I / Д. Гордієнко // Просемінарій : Медієвістика. Історія Церкви, науки і культури : [зб. ст.] / [наук. кер. В. Ульяновський]. - Київ, 2008. - Вип. 7. - С. 65-78.

63.3(4УКР)4

П 82

- 74.Гордієнко Д. Русь і Візантія в період другої війни Симеона Болгарського / Д. Гордієнко // Наукові записки : зб. пр. молод. вчених та асп. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; [редкол.: П. С. Сохань та ін.]. - Київ, 2012. - Т. 24. - С. 7-18. - Бібліогр.: с. 15-17.

63.2

I-71

- 75.Дещинський Л. Є. Зовнішня політика Київської Русі // Міжнародні Відносини України: історія і сучасність : навч. посіб. / Л. Є. Дещинський, А. В. Панюк. - Львів, 2002. – Ч. 1. – С. 29–56.

63.3(4УКР)-6я7

Д 39

- 76.Ідзьо В. Політичні та релігійні взаємовідносини України-Русі з Візантійською імперією у IX–X століттях та в час прийняття великим князем Володимиром Святославовичем християнства / В. Ідзьо // Мандрівець. – 2003. – № 3. – С. 3–10.

- 77.Котляр М. Дипломатія галицьких і волинських князів XII–XIII ст. / М. Котляр // Київ. старовина. – 2000. – № 5. – С. 4–14.

- 78.Котляр М. Дипломатія Давньої Русі / М. Котляр, С. Кульчинський. - Київ, 1993. – С. 24–25.

63.3(4УКР)

К 73

- 79.Кралюк П. Чи приймав князь Володимир Святославович іслам? : Маловідомі аспекти зовнішньої політики Київської Русі в X ст. / П. Кралюк // Людина і політика. – 2004. – № 5. – С. 52–60.

- 80.Міжнародні відносини. Русь і кочовий світ // Давня історія України : у 2 кн. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С.

Д. Крижицький, О. П. Моця ; М-во освіти України. - Київ, 1995. – Кн. 2. – С. 150–158.

63.3(4УКР)2я73

Д 13

81. Мірошниченко Ю. Р. Реформи кн. Володимира й міжнародна торгівля. Реформи й геополітика кн. Ярослава (Мудрого) // Русь-Україна : Становлення державності / Ю. Р. Мірошниченко, С. Л. Удовік. - Київ, 2011. – Т. 1. – С. 144–148, 162–165.

63.3(4УКР)

М 64

82. Моця О. П. Київська Русь і країни Європи: характерні риси східнослов'янської державності, рівні міжнародних відносин та напрями контактів / О. П. Моця // Укр. іст. журн. - 2007. - № 1. - С. 4-19.

83. Остафійчук В. Ф. Зовнішньополітичні пріоритети Київської держави. Київські князі в європейській політиці // Історія України: сучасне бачення : навч. посіб. / В. Ф. Остафійчук ; М-во освіти і науки України. - 4-е вид., випр. - Київ, 2008. – С. 57–60.

63.3(4УКР)я73

О-76

84. Печеніна Н. Держава Чингісхана та Русь в 10–20-х роках XIII ст.: деякі питання військової історії / Н. Печеніна, М. Журавель // Історія в шк. - 2009. - № 1/2. - С. 6-11. - Бібліогр.: 9 назв.

85. Подоляк Н. Г. Таємна дипломатія: папа Григорій VII і великий князь Ізяслав Ярославович / Н. Г. Подоляк // Науковий вісник Дипломатичної академії України / Дипломатична академія України при Міністерстві закордонних справ України ; Дипломат. акад. України ; [редкол.: Б. І. Гуменюк (голова) та ін.]. - Київ, 1998. – Вип. 1. – С. 40–42.

72(4УКР)

Н 34

86. Ричка В. М. Візантійські походи Київських князів в історичній пам'яті східного слов'янства / В. М. Ричка // Укр. іст. журн. - 2012. - № 4. - С. 4-20. - Бібліогр.: 68 назв.

87. Смирнова И. Е. Политические связи Хазарского каганата и Киевской Руси (IX-X вв.) / И. Е. Смирнова // Наука. Релігія. Суспільство. - 2009. - № 2. - С. 89-93. - Библиогр.: 20 назв.

88. Ясінська Л. Київська Русь як суб'єкт міжнародно-правових відносин (середина - друга половина IX ст.) / Л. Ясінська // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XVII регіон. наук.-практ. конф. (3-4 лют. 2011 р.) / Львів. нац. ун-т імені І. Франка, Юрид. ф-т ; [редкол.: А. М. Бойко та ін.]. - Львів, 2011. - С. 101-102.

67.99(4УКР)я43

П 78

6. Києво-Руська держава у період роздробленості

89.Бойко О. Д. Політична роздрібненість Київської Русі (кінець XI – середина XIII ст.). Монгольська навала і встановлення золотоординського іга // Історія України : навч. посіб. [для студ. ВНЗ] / О. Д. Бойко ; М-во освіти і науки України. - 3-є вид., допов. - Київ, 2010. – С. 55–64.

63.3(4УКР)я73

Б 77

90.Дорошенко Д. І. Українська держава до половини XII ст. Боротьба із степовиками. Княжі усобиці й боротьба за Київ. Занепад Києва. Відокремлення земель // Історія України / Д. І. Дорошенко. - Вид. 5-е. - Нью-Йорк, 1957. – С. 35–50.

63.3(4УКР)

Д 69

91.Жуковський А. Поділ Київської держави // Нарис історії України : [підруч. для шк. серед. та вищ. освіти] / А. Жуковський, О. Субтельний ; Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові. - Львів, 1992. – С. 24–26.

63.3(4УКР)4я7

Ж 86

92.Київська Русь у другій половині XI – першій половині XIII ст. // Нариси стародавньої історії України / АН УРСР, Ін-т археології ; [редкол.: С. М. Бібіков та ін.]. - Київ, 1957. – С. 551–580

63.3(4УКР)

Н 28

93.Князівства на території України XII–XIII століть // Історія України : підруч. для студ. ВНЗ / В. Баран, Л. Войтович, Я. Грицак, О. Зайцев ; М-во освіти і науки України ; відп. ред. Ю. Сливка. - 3-є вид., перероб. і допов. - Львів, 2002. – С. 78–83.

63.3(4УКР)я73

I-90

94.Король В. Ю. Боротьба руських земель проти іноземних поневолювачів // Історія України : навч. посіб. / В. Ю. Король ; М-во освіти і науки України. - Вид. 2-е, допов. - Київ, 2008. – С. 54–56.

63.3(4УКР)я73

К 68

95.Котляр М. Ф. Князі-ізгої та удільна роздробленість на Русі / М. Ф. Котляр // Укр. іст. журн. - 2011. - № 3. - С. 4-20.

96.Котляр М. Феодальна роздрібненість Русі. Батиєва навала // Шляхами віків: довідник з історії України / М. Котляр, С. Кульчинський. - Київ, 1993. – С. 42–44, 47–48.

63.3(4УКР)

К 73

97.Крип'якевич І. П. Розклад держави // Історія України / І. П. Крип'якевич ; [відп. ред.: Ф. П. Шевченко, Б. З. Якимович]. - Львів, 1990. – С. 58–72.

63.3(4УКР)

К 82

98. Лазарович М. В. Русь-Україна у період політичної роздробленості // Історія України : навч. посіб. / М. В. Лазарович ; М-во освіти і науки України. - Київ, 2008. – С. 60–67.
63.3(4УКР)я73
Л 17
99. Магочій П. Р. Монголи і політична трансформація Русі // Історія України / П. Р. Магочій. - Київ, 2007. – С. 102–108.
63.3(4УКР)
М 12
100. Мирончук В. Д. Розпад Давньоруської держави на окремі князівства – землі // Історія України : навч. посіб. / В. Д. Мирончук, Г. С. Ігошкін. - Київ, 2001. – С. 21–25.
63.3(4УКР)я7
М 64
101. Мицик Ю. А. Роздробленість Київської Русі // Історія України : посібник / Ю. А. Мицик, В. С. Власов ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". - Київ, 2001. – Ч. 1 : 3 найдавніших часів до кінця 18 ст. – С. 46–50.
63.3(4УКР)я72
М 70
102. Мірошниченко Ю. Р. Розпад Київської Русі // Русь-Україна : Становлення державності / Ю. Р. Мірошниченко, С. Л. Удовік. - Київ, 2011. – Т. 1. – С. 184–191.
63.3(4УКР)
М 64
103. Монголо-татарська навала // Історія України : навч. посіб. для студ. неіст. спец. / Р. Д. Лях, В. І. Ізюмов, Ю. М. Красноносів, С. Р. Лях ; М-во освіти України. - Донецьк, 1998. – С. 57–60.
63.3(4УКР)я73
І-90
104. Остафійчук В. Ф. Розпад Київської Русі: причини та наслідки // Історія України: сучасне бачення : навч. посіб. / В. Ф. Остафійчук ; М-во освіти і науки України. - 4-е вид., випр. - Київ, 2008. – С. 61–63.
63.3(4УКР)я73
О-76
105. Політична роздрібненість Київської Русі // Новий довідник : Історія України / відп. ред. І. Сілакова. - Київ, 2005. – С. 81–84.
63.3(4УКР)я2
Н 73
106. Полонська-Василенко Н. Д. Причини занепаду Київської Русі-України. Татарська навала // Історія України : у 2 т. / Н. Д. Полонська-Василенко. - 3-є вид. - Київ, 1995. – Т. 1 : До середини XVII століття. – С. 179–191.
63.3(4УКР)
П 52
107. Причини та наслідки занепаду Київської Русі // Історія

України : навч.-метод. посіб. для семінар. занять / за ред. В. М. Литвина. - Київ, 2006. – С. 66–70.

63.3(4УКР)я73

I-90

108. Роздробленість давньоруських земель // Історія України : навч. посіб. для студ. ВНЗ / М. О. Скрипник, Л. Ф. Домбровська, В. М. Красовський, О. І. Домбровський ; М-во освіти і науки України, Одес. держ. екон. ун-т ; під ред. М. О. Скрипника. - Київ, 2003. – С. 56–61.

63.3(4УКР)я73

I-90

109. Феодальна роздробленість // Давня історія України : у 2 кн. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С. Д. Крижицький, О. П. Моця ; М-во освіти України. - Київ, 1995. – Кн. 2. – С. 111–124.

63.3(4УКР)2я73

Д 13

110. Феодальна роздробленість Київської Русі // Історія України : навч. посіб. для студ. неіст. спец. / Р. Д. Лях, В. І. Ізюмов, Ю. М. Красноносів, С. Р. Лях ; М-во освіти України. - Донецьк, 1998. – С. 48–56.

63.3(4УКР)я73

I-90

111. Шабала Я. М. Феодальна роздробленість Русі. Боротьба Русі з монголо-татарами // Історія України : навч. посіб. / Я. М. Шабала. - Київ, 2005. – С. 26–29.

63.3(4УКР)я72

Ш 12

7. Культура Київської Русі

112. Асєєв Ю. С. Архітектура Київської Русі / Ю. С. Асєєв. - К. : Будівельник, 1969. - 192 с.

85.113(4УКР)

А 90

113. Бойко О. Д. Характерні ознаки та особливості розвитку Київської Русі // Історія України : навч. посіб. [для студ. ВНЗ] / О. Д. Бойко ; М-во освіти і науки України. - 3-є вид., допов. - Київ, 2010. – С. 78–84.

63.3(4УКР)я73

Б 77

114. Гончарук П. С. Культура Київської Русі (IX–XIII ст.) // Історія України з найдавніших часів до початку ХХ століття : курс лекцій : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. С. Гончарук ; М-во освіти і науки України, Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. - Київ, 2005. – С. 87–99.

63.3(4УКР)я73

Г 65

115. Греков Б. Д. Культура Киевской Руси / Б. Д. Греков ; АН СССР. – Москва ; Ленинград : Издательство АН СССР, 1944. - 282 с.
63.3(4УКР)41-7
Г 80
116. Гудзенко-Александрук О. Софійність світу та духовне зростання особистості у культурі Київської Русі: релігійно-символічний аспект / О. Гудзенко-Александрук // Історія релігій в Україні, 2011 : наук. щорічник / [редкол.: З. Білик та ін.]. - Львів, 2011. - Кн. 2. - С. 421-428. - Бібліогр.: с. 427-428.
86.3(4УКР)
І-90
117. До питання про шахи, шашки, гру в кості в період давньої Русі / В. Савицький, О. Демчук, С. Локайчук, Г. Охріменко // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рожище і рожищенці в історії Волині та України: проблеми волинезнавства : наук. зб. : матеріали ХХІІІ обл. наук.-практ. іст.-краєзн. конф., Луцьк - Рожище, 23 трав. 2007 р. / Рожищ. район. рада [та ін.]. - Луцьк, 2007. - Вип. 23. - С. 227-231. - Бібліогр.: 13 назв.
63.3(4УКР-4ВОЛ)
М 62
118. Дорошенко Д. І. Культура і побут в Україні-Русі в ХІ–ХІІ ст. // Історія України / Д. І. Дорошенко. - Вид. 5-е. - Нью-Йорк, 1957. – С. 50–54.
63.3(4УКР)
Д 69
119. Завгородній Ю. Ю. Сакральні-просторові уявлення в культурі Київської Русі / Ю. Ю. Завгородній // Colltgibm. – 2004. – № 14. – С. 110–128.
120. Київська Русь: культура, традиції : зб. наук. пр. / Акад. наук Української РСР, Ін-т суспіл. наук ; редкол.: Я. Д. Ісаєвич [та ін.]. - Київ : Наук. думка, 1982. - 152 с.
63.3(4УКР)41
К 38
121. Киричок О. Давньоруське письмо як символічна презентація влади / О. Киричок // Софія Київська: Візантія. Русь. Україна : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; [редкол.: П. С. Сохань та ін.]. - Київ, 2012. - Вип. 2. - С. 203-207.
63.3(4УКР)л6
С 68
122. Козлов М. Скоморохи на Русі / М. Козлов // Пам'ять століть. - 2010. - № 1/2. - С. 153-166. - Бібліогр.: с. 165-166.
123. Король В. Ю. Культура Київської Русі періоду феодальної роздрібненості // Історія України : навч. посіб. / В. Ю. Король ; М-во освіти і науки України. - Вид. 2-е, допов. - Київ, 2008. – С. 64–67..

63.3(4УКР)я73

К 68

124. Косміна О. Одяг Київської Русі / О. Косміна // Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика викладання. - 2012. - № 9. - С. 33-39.

125. Культура // Давня історія України : у 2 кн. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С. Д. Крижицький, О. П. Моця ; М-во освіти України. - Київ, 1995. – Кн. 2. – С. 159–188.

63.3(4УКР)2я73

Д 13

126. Культура Київської Русі // Новий довідник : Історія України / відп. ред. І. Сілакова. - Київ, 2005. – С. 85–91.

63.3(4УКР)я2

Н 73

127. Культура Київської Русі // Нариси стародавньої історії України / АН УРСР, Ін-т археології ; [редкол.: С. М. Бібіков та ін.]. - Київ, 1957. – С. 495–536.

63.3(4УКР)

Н 28

128. Культура України-Русі // Історія української та зарубіжної культури : навч. посіб. / Б. І. Білик, Ю. А. Горбань, Я. С. Калакура, С. М. Клапчук ; М-во освіти України ; за ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. - Київ, 1999. – С. 95–105.

63.3(4УКР)-7

І 90

129. Литвин В. М. Соціокультурний розвиток Київської Русі // Історія України : підручник / В. М. Литвин. - Київ, 2008. – С. 83–90.

63.3(4УКР)я73

Л 64

130. Лобас В. Х. Культура Київської Русі // Українська і зарубіжна культура : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. Х. Лобас ; М-во освіти і науки України, Міжрегіон. Акад. упр. персон. - Київ, 2000. – С. 177–186.

63.3(4УКР)-7я73

Л 68

131. Магочій П. Р. Архітектура Київської Русі. Мова та література Київської Русі // Історія України / П. Р. Магочій. - Київ, 2007. – С. 97–101.

63.3(4УКР)

М 12

132. Мирончук В. Д. Культура Київської Русі // Історія України : навч. посіб. / В. Д. Мирончук, Г. С. Ігошкін. - Київ, 2001. – С. 18–21.

63.3(4УКР)я7

М 64

133. Мицик Ю. А. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського королівства IX–XIV ст. // Історія України : посібник / Ю. А. Мицик, В. С. Власов ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська

академія". - Київ, 2001. – Ч. 1 : 3 найдавніших часів до кінця 18 ст. – С. 54–58.

63.3(4УКР)я72

М 70

134. Мірошниченко Ю. Р. Походження старослов'янської й давньоруської писемності // Русь-Україна : Становлення державності / Ю. Р. Мірошниченко, С. Л. Удовік. - Київ, 2011. – Т. 1. – С. 177–183.

63.3(4УКР)

М 64

135. Петрова Т. Культура Київської Русі / Т. Петрова // Шкільна педагогіка. – 2006. № 4. – С. 7–11.

136. Попович М. В. Культура Київської Русі // Нарис історії культури України : [посібник] / М. В. Попович ; М-во освіти України. - Київ, 1998. –С. 56–119.

63.3(4УКР)-7я7

П 58

137. Пришляк В. В. Культурний феномен Київської держави // Історія України : в 2 ч. : навч. посіб. / В. В. Пришляк ; М-во освіти Республіки Білорусь, Установа освіти "Брестський державний університет імені О.С.Пушкіна". – Брест, 2004. – Ч. 1 : Від давніх часів до кінця XVIII ст. – С. 25–26.

63.3(4УКР)я73

П 77

138. Толочко О. П. Культура Русі // Київська Русь / О. П. Толочко, П. П. Толочко ; [Ін-т археології та Ін-т історії України НАН України]. - Київ, 1998. – С. 309–343. – (Україна крізь віки : в 15 т. ; т. 4).

63.3(4УКР)41

Т52

139. Шабала Я. М. Культура Київської Русі // Історія України : навч. посіб. / Я. М. Шабала. - Київ, 2005. – С. 29–30.

63.3(4УКР)я72

Ш 12

140. Шевченко Н. О. Історія і культура Київської Русі у науковій спадщині М. О. Максимовича : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Шевченко Н. О. ; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. - Переяслав-Хмельницький, 2014. - 20 с.

07.00.06/63

Ш 37

141. Suchanek L. Literatura i kultura staroruska / L. Suchanek. - Wrocław [a. o.] : Zakład Narodowy im. Ossolinskich : PAN, 1980. - 68 s. - (Nauka dla wszystkich ; Nr 314).

83.3(0)3

S 48

Києво-Руська держава [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2015. - 141 назва.

Подано бібліографічну інформацію, наявну у фондах бібліотеки, по Києво-Руській державі. Рекомендовано книги, автореферати дисертацій, статті у продовжуваних, періодичних та неперіодичних виданнях.

ББК 63.3(4УКР)я1